Asiantuntijavastaus ympäristövaliokunnan perjantain 2.10.2026 HE 175/2026 valiokuntakäsittelyssä esitettyyn kysymykseen

*HE 175/2026 vp valiokuntakäsittelyssä Metsähallitus mainitsi vesiensuojelun yhteydessä ravinnekierrätyksestä ja siihen liittyen tutkimuksista sekä niiden rahoituksesta. Näihin liittyi mm. huoltovarmuutta ja vesistökuormituksen vähentämistä.*

*Onko mahdollista ja hyödynnetäänkö kuinka paljon vanhempia tutkimuksia, ettei tarvitse aina rahoittaa uusia tutkimuksia? Esimerkkinä vaikkapa aiemmin tehty Turkisteho -hanke, jossa Luken ja SYKE:n yhteishankkeessa selvitettiin uusia tapoja lannan ravinnekierrätykseen ja energiantuotantoon sekä vähennetään lannasta aiheutuvia päästöjä ilmaan ja vesiin ja luodaan samalla uutta liiketoimintaa.*

Suomi on panostanut pitkään ravinteiden kierrätykseen ja siihen liittyviä tutkimuksia ja selvityksiä on vuosien aikana tehty runsaasti. Aikaisemmin ravinnekierrätys nähtiin erityisesti vesistöpäästöjen rajoittamiskeinona. Nykyään se nähdään yhä vahvemmin myös keinona vahvistaa tuotantopanosten huoltovarmuutta ja osana maatalouden tuotantoketjun haitallisten ilmastovaikutusten vähentämistä. Maa- ja metsätalousministeriössä ravinnekierrätyksen panostuksia on kohdistettu erityisesti alkutuotannon ravinnevirtojen hallintaan ja ympäristökestävyyden vahvistamiseen. Tutkimuksia ja selvityksiä pyritään tekemään aina aikaisempien pohjalta. Hankerahoituksen määräaikaisuuden vuoksi kehittäminen tapahtuu usein osissa ja siksi se voi näyttäytyä toistona edelliseen. Lisäksi, kun tehdään alueellisia tarkasteluja ja sovitetaan tutkimustietoa käytäntöön uusilla alueilla, tulee tekemisessä osittain myös tarkoituksellista toistoa. Samalla voidaan varmistaa, että aiemmat tulokset ja johtopäätökset ovat ajantasaisia.

Esimerkiksi mainittu Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020 rahoitettu Turkisteho-hanke (1.10.2016–31.12.2019) tuotti esimerkkiketjuja turkislannan nykyistä tehokkaampaan hyödyntämiseen, ml. ketjujen ympäristövaikutusten ja kannattavuuden arviointiin. Vuosina 2021-2022 ns. Tassunjälki-hankkeessa (rahoitus kansallisesta Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmasta) vietiin turkiselinkeinoon liittyvää ympäristötutkimustietoa tiloille ja sidosryhmille, testattiin alustavaa turkisnahalle kehitettyä ympäristöjalanjäljen laskentamallia, tunnistettiin turkisnahan ympäristöjalanjälkeen vaikuttavia kriittisiä tekijöitä sekä kartoitettiin mahdollisuuksia turkislannan ravinnekierrätyksen tehostamiseksi. Seuraavassa vaiheessa ns. Ketunlanta kiertoon -hankkeessa (1.1.2023 – 31.8.2024, rahoitus kansallisesta Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmasta) tehostettiin tilatason

käytännön toimintaa ja tuotettiin tietoa kuivikevaihtoehtojen hyödyntämisestä kuivamädätyksen raaka-aineena sekä kartoitettiin käytännön teknistaloudellisia konsentraatioratkaisuja.

Sanna Tikander, erityisasiantuntija

Veli-Pekka Reskola, ylitarkastaja

Kalle Aro, erityisasiantuntija